ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು, ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 63 ಡಿವಿಜನ್ ಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 23 ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತೆ ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಪ್ರೆಜರ್ ಮೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 23 ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲ 21 ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಎರಡು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎರಡೆರಡು ಕೇಂದ್ರ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಪ್ರೆಜರ್‌ನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಥೆಯ ಅಮೈಲಬಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಡವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಾಸ ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು —ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಂಪಂಗಿ ರಾಮನಗರ ಅಸ್ಪಿನ್ ಟೌನ್ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದುದಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂ. 258 ಮತ್ತು 291 ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಕೇಳಬಹುದು.

Complaints about use of force in Family Planning Programme.

258. SRI B.V. KAKKILAYA (Bantwal).—[On behalf of SHRI M. S. KRISHNAN(Malleswaram)].—Will the Minister for Health be pleased to state.—

(*a*) the number of sterilisations that have been conducted in the State since June 1975; (monthwise figures of vasectomy and tubectomy may be given):

(*b*) whether complaints have been received that force and coercion are being used under the guise of the Family Planning Programme, in order to operate men and women;

(*c*) the action the Government has taken or intends to take against officers of the Medical Department and Police Department who have used force in implementing the Family Planning Programme;

(*d*) whether Government believes that the unemployment problem can be solved by adopting and implementing the Family Planning Programme?

---

† indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

SHRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Health) —

(*a*) A Statement giving the requisite information is given in Appendix.

(*b*) Yes.

(*c*) No action was taken as the complaints were found to be baseless.

(*d*) Reduction in the rate of growth of population by adoption of Family Planning methods will contain the population and therefore help in easing the unemployment situation.

APPENDIX

Performance of Vasectomy and Tubectomy from June 1975 to January 1977 in Karnataka State.

Months	Sterilisation		
	Vasectomy	Tubectomy	Total
June 1975	246	5152	5398
July 1975	307	5693	6000
August 1975	352	5829	6181
September 1975	936	8750	9686
October 1975	448	7622	8070
November 1975	588	7376	7964
December 1975	1942	9961	11903
January 1976	1717	10334	12051
February 1976	5433	14112	19545
March 1976	8140	14914	23354
April 1976	1533	9886	11419
May 1976	3924	12343	16267
June 1976	9277	13546	22823
July 1976	18127	17030	35157
August 1976	22563	19859	42422
September 1976	55073	27605	82678
October 1976	46965	25602	72567
November 1976	28398	22488	50886
December 1976	16798	18045	34843
January 1977	12230	16221	28451

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ —ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲೇ ಹಲವಾರು ದೂರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಕೂಡ ಬಂದು ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಲತ್ಕಾರ ಪಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ಇದ್ದವು, ಆ ಆಹವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಂ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ —ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕವೇಳೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬಂದಂತ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದೆ, ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಪಾಲಟಿಕ್ಸ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ಆ್ಯಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮೃತರಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಾವು ಆಗುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು,, ಈಗ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್‌ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Board of Visitors of Dispensaries and Hospitals

284. SRI V. M. GHADI (Haliyal).—Will the Minister for Health be pleased to state.—

(*a*) the purpose of forming Board of Visitors in Dispensaries and Hospitals;

(*b*) whether this purpose has been served:

(*c*) if not the steps taken to make it more effective?

SHRI H.M. CHANNABASAPPA (Minister for Health).—

(*a*) (i) To visit the Medical Institution at least once a month
(ii) To see how far the needs of Medical relief are met by the Institutions.
(iii) To examine the working of the Institutions with reference to the attendance of the staff and medical services rendered.
(iv) To look into the complaints from the public on the working of the Institutions in so far as they relate to patients' care.

(*b*) Yes.

(*c*) Does not arise.